

Αθήνα, 28 Μαΐου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών»

Την 5η Μαΐου, ψηφίσθηκε από την κυβερνητική πλειοψηφία το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο: «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».

Ο νόμος 4865/2020 χαρακτηρίστηκε από τον ΣΥΡΙΖΑ ως αντι-περιβαλλοντικός. Συμπεριλαμβάνει πολλά και διαφορετικά θέματα περιβάλλοντος και ενέργειας, τα οποία προκάλεσαν αντιδράσεις από δεκάδες περιβαλλοντικές ΜΚΟ εθνικού επιπέδου. Περισσότερα από 120 περιβαλλοντικά κινήματα και συλλογικότητες, φορείς προστατευόμενων περιοχών (ΦΔΠΠ), εργαζόμενους Φορείς, πανεπιστημιακά τμήματα, κόμματα της αντιπολίτευσης, φορείς δικαστικών κ.λ.π. εξέφρασαν αντιρρήσεις.

Με τις διατάξεις του Γ' κεφαλαίου, «Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών» καταργούνται οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ). Το αποκεντρωμένο, συμμετοχικό μοντέλο διαχείρισής τους, αντικαθίσταται από ένα μοντέλο αυστηρά ελεγχόμενο από το κεντρικό κράτος, χωρίς πραγματική συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης, των ΜΚΟ, των παραγωγικών φορέων και της κοινωνίας των πολιτών.

Καταργείται η αυτοτέλεια των ΦΔΠΠ που είναι ανεξάρτητοι επιστημονικοί/περιβαλλοντικοί φορείς και γνωμοδοτούν για τα σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών και τις ενδεχόμενες δραστηριότητες μέσα σε αυτές. Το σύστημα διοίκησης των προστατευόμενων περιοχών ανατίθεται πλέον σε έναν ενιαίο κεντρικό φορέα (στην Αθήνα) υπό τη μορφή Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου, τον «Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής» (ΟΦΥΠΕΚΑ). Ο ΟΦΥΠΕΚΑ αποτελεί τη μετεξέλιξη του σημερινού Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ), με προϊσταμένους ιδιώτες με αδιαφανείς διαδικασίες και θα συνεργάζεται με τις υπηρεσίες των Περιφερειών και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Παράλληλα, υποβαθμίζεται η Διεύθυνση Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Οι 36 ΦΔΠΠ συγχωνεύονται σε 24 και μετονομάζονται σε Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ), με αποτέλεσμα την αύξηση της έκτασης των

περιοχών που εποπτεύουν. Οι αρμοδιότητες του ΟΦΥΠΕΚΑ, και ειδικότερα των Μονάδων Διαχείρισης, (ΜΔΠΠ), υποβαθμίζονται σε σχέση με αυτές των υφιστάμενων φορέων διαχείρισης.

Επιπλέον, το νέο σύστημα διοίκησης έχει περιορισμένες διαδικασίες συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών στη λήψη αποφάσεων, σε αντίθεση με τις υποδείξεις διεθνών και ευρωπαϊκών ενδεδειγμένων πρακτικών που την αναγνωρίζουν ως θεμελιώδες συστατικό για τη βιώσιμη διοίκηση των πυρήνων βιοποικιλότητας.

Σε ό,τι αφορά τους 349 –επί χρόνια ταλαιπωρημένους στα εργασιακά και μισθολογικά ζητήματα- εργαζόμενους των ΦΔΠΠ, δεν διασφαλίζεται η συνέχιση της εργασίας τους και προβλέπεται, απλά, η μεταφορά τους στο νέο σχήμα μέσω ΑΣΕΠ, χωρίς επαρκή θεσμική και διοικητική κάλυψη της μεταφοράς αυτής.

Δεν ρυθμίζεται με σαφήνεια η χρηματοδότηση και η στελέχωση των ΜΔΠΠ. Δεν παρέχονται εγγυήσεις για την τακτική χρηματοδότηση των ΜΔΠΠ, ώστε να καλύπτονται οι πάγιες και διαρκείς ανάγκες τους, τα λειτουργικά τους έξοδα, η μισθοδοσία του προσωπικού, η παρακολούθηση και εποπτεία των περιοχών ευθύνης τους. Σε ό,τι αφορά το θέμα του προσωπικού των ΜΔΠΠ, είναι ξεκάθαρο ότι ανατρέπονται οι προβλέψεις του Ν. 4519/2018 και ουσιαστικά οδηγούνται οι εργαζόμενοι ξανά στην ομηρία και την εργασιακή ανασφάλεια.

Οι ευρωβουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ ανέδειξαν το θέμα και κατέθεσαν πολλαπλές ερωτήσεις στο Ευρωκοινοβούλιο. Στην απάντηση της 6/5/2020 του κ. Sinkevičius, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναφέρεται, ότι: «για να βοηθήσει την Ελλάδα, η Επιτροπή στήριξε τη δημιουργία φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών και διέθεσε κονδύλια της ΕΕ κατά τις προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού για τη συγχρηματοδότηση της έναρξης λειτουργίας τους. Επιπλέον, η Επιτροπή συμφώνησε να συγχρηματοδοτήσει την έναρξη λειτουργίας οκτώ νέων φορέων διαχείρισης που συστάθηκαν με τον νόμο 4519/2018. Οι ελληνικές αρχές είναι υπεύθυνες για την κατάλληλη αξιοποίηση των ενωσιακών και εθνικών κονδυλίων, ώστε οι φορείς διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών να μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους κατά τον δέοντα τρόπο, σύμφωνα με τις διατάξεις των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους (Οδηγίες 2009/147/ΕΚ 30ής Νοεμβρίου 2009, και 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21^{ης} Μαΐου 1992). Η Επιτροπή έχει επανειλημμένα επιστήσει την προσοχή των ελληνικών αρχών στο εν λόγω ζήτημα, μεταξύ άλλων μέσω του διμερούς διαλόγου που πραγματοποίησε μαζί τους στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τη φύση, τον άνθρωπο και την οικονομία. Η Επιτροπή παρέπεμψε την Ελλάδα στο Δικαστήριο της ΕΕ, λόγω της μη θέσπισης των αναγκαίων στόχων και μέτρων διατήρησης για τους τόπους του Natura 2000 εντός του εδάφους της, σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας για τους οικοτόπους».

Πρόσφατα δε, η νέα στρατηγική για τη βιοποικιλότητα σε επίπεδο ΕΕ, προτείνει συγκεκριμένα βήματα για να τεθεί η βιοποικιλότητα της Ευρώπης στην πορεία ανάκαμψης έως το 2030, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής τουλάχιστον του 30 % των εδαφών και των θαλασσών της Ευρώπης σε αποτελεσματικά διαχειριζόμενες προστατευόμενες περιοχές. Διαθέτει δε, 20 δις. ευρώ τον χρόνο για τη βιοποικιλότητα μέσω διαφόρων πηγών, τόσο από τα ταμεία της ΕΕ όσο και από πηγές εθνικής και ιδιωτικής χρηματοδότησης.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1. Είναι συμβατές οι διατάξεις του κεφαλαίου Γ, του νόμου 4685/2020 (διαχείριση ΠΠ) με τις δεσμεύσεις και τις συστάσεις της Ε.Ε.;**
- 2. Με τα νέα 24 (αντί των υπαρχόντων 36) σχήματα, εξασφαλίζεται η αρμονική αντιστοίχιση των ορίων περιοχών, με την καλύτερη δυνατή προστασία τους (τοπικότητα, γνώση περιοχής, γνωματεύσεις);**
- 3. Τα νέα σχήματα θα έχουν αρμοδιότητα γνωμοδότησης κατά τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων, σχεδίων διαχείρισης και δραστηριοτήτων της περιοχής ευθύνης τους;**
- 4. Πως θα αντιστοιχηθούν οι μεγαλύτερες, από πριν, περιοχές ευθύνης των νέων μονάδων, με το αναγκαίο προσωπικό και πως θα εξασφαλισθεί η επάρκεια και αποτελεσματικότητα τους;**
- 5. Πως θα συμμετέχουν οι εμπλεκόμενοι φορείς των ΜΔΠΠ στην κεντρική διοίκηση του ΟΦΥΠΕΚΑ;**
- 6. Πως θα εμπλέκονται στις αποφάσεις οι τοπικές κοινωνίες;**
- 7. Πως θα διασφαλισθεί η εργασία των εργαζομένων στους φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών; Θα υπάρξει μοριοδότηση τους μέσω ΑΣΕΠ;**
- 8. Ποιος είναι ο σχεδιασμός του υπουργείου για την υλικοτεχνική υποδομή και την παρουσία των υπαρχόντων φορέων;**
- 9. Πως θα εξασφαλισθεί η Φύλαξη των Π.Π., η οποία δεν περιλαμβάνεται στο Νόμο 4685/2020;**
- 10. Τι θα γίνει με τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα των φορέων που είναι σε εξέλιξη (διασυνοριακές συνεργασίες, ΕΣΠΑ, Life, Interreg κ.λ.π.) και τις προτάσεις που έχουν ήδη κατατεθεί με ώριμες δράσεις;**
- 11. Τι θα γίνει με υπάρχοντες φορείς, που δεν αναφέρεται καν το όνομα τους στο ΦΕΚ (Εθνικό Πάρκο Αξιού) ;**
- 12. Τι θα γίνει με δικαστικές διεκδικήσεις και νομικές εκκρεμότητες φορέων;**

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αυγέρη Θεοδώρα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης
Βασιλικός Βασίλειος
Βέττα Καλλιόπη
Βίτσας Δημήτριος
Γεροβασίλη Όλγα
Γιαννούλης Χρήστος
Γκαρά Αναστασία
Γκιόλας Ιωάννης
Δραγασάκης Ιωάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος
ΖεϊμπέκΧουσεϊν
Ηγουμενίδης Νικόλαος
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Καλαματιανός Διονύσιος
Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)
Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)
Κάτσης Μάριος
Λάππας Σπυρίδων
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεικόπουλος Αλέξανδρος
Μουζάλας Ιωάννης
Μπαλάφας Ιωάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)
Παπαηλιού Γεώργιος
Παπανάσιου Αικατερίνη
Παπαχριστόπουλος Αθανάσιος
Παππάς Νικόλαος
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Ιωάννης
Σαρακιώτης Ιωάννης
Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σκούφα Ελισάβετ (Μπέττυ)
Σπίρτζης Χρήστος
Τελιγορίδου Ολυμπία
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Τσίπρας Γεώργιος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νικόλαος
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γεώργιος